

Høringssvar – NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

Høringssvar til Skattekommisjonen Innspill fra Mediebedriftenes Landsforening (MBL)

Mediebedriftenes Landsforening (MBL) skal bidra til å styrke og verne ytringsfriheten, pressefriheten og informasjonsfriheten, som grunnleggende verdier i et demokratisk og åpent samfunn. MBL skal styrke og verne de publisistiske verdier som representeres av Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

MBL skal bidra til at et mangfold av økonomisk sunne medier kan fungere som det åpne samfunns arena for fri informasjon, samfunnskritikk og debatt.

MBL representerer ca. 350 medlemsbedrifter med ca. 9.000 ansatte: ca. 210 mediehus, herunder 190 aviser hvorav 150 er lokalaviser. Andre mediehus er kommersiell allmennkringkasting, magasiner og lokal-tv. MBL representerer også virksomheter tilknyttet mediehusene, blant annet avistrykkerier og distribusjonsselskaper. Medlemsavisene representerer ca. 97 % av det norske avisopplaget.

Momsfritaket for redaktørstyrte medier

MBL er glade for at Skattekommisjonen fastholder momsfritaket for redaktørstyrte medier. Like fullt ønsker vi å knytte noen merknader til kommisjonens generelle betraktninger om brede avgiftsgrunnlag og reduksjon av særordninger i merverdiavgiftssystemet. Dette fordi momsfritaket har en lang historisk og prinsipiell forankring og er begrunnet i hensynet til ytringsfrihet, mangfold og en opplyst offentlig samtale, og det er viktig å ikke rokke ved denne særordningen i fremtiden.

Hvorfor redaktørstyrte medier har et momsfritak

Utgangspunktet for momsfritaket er prinsippet om å ikke skattlegge det frie ord. Da merverdiavgiften ble innført i 1970, la lovgiver til grunn at det ville være betenkelig å avgiftsbelegge det trykte ord i et lite språksamfunn som det norske, og at en slik avgift kunne virke hemmende på den frie opinionsdannelsen. Nyhetsmedienes særstilling som demokratisk infrastruktur ble samtidig fremhevet som begrunnelse for fritaket.

Denne begrunnelsen står seg. Redaktørstyrte medier er en grunnleggende del av samfunnets demokratiske infrastruktur. De informerer befolkningen, setter dagsorden, holder myndigheter og andre maktaktører ansvarlige og bidrar til en opplyst offentlig debatt. Med økende desinformasjon og propaganda er redaktørstyrte medier avgjørende for tillit, beredskap og motstandskraft i befolkningen. Journalistikk kan i så måte betraktes som et offentlig gode. Verdien tilfaller ikke bare den enkelte abonnent eller bruker, men samfunnet som helhet.

Momsfritaket må også ses i sammenheng med den norske mediepolitiske modellen. Gjennom flere tiår har Norge lyktes bedre enn de fleste land med å opprettholde et bredt mediemangfold og høy tillit til mediene. Dette skyldes dyktige og innovative mediehus i kombinasjon med stabile og forutsigbare rammevilkår.

Momsfritaket utgjør den generelle og indirekte delen av mediestøtten. Det følger brukernes valg og gir dermed en viktig armlengdes avstand mellom myndigheter og medier. Sammen med den direkte mediestøtten har dette bidratt til høy legitimitet for både mediepolitikken og for mediene selv.

Erfaringene fra tidligere skatteutredninger

Torvikutvalget tok til orde for større grad av avgiftsmessig likebehandling gjennom én felles merverdiavgiftssats. MBL har tidligere påpekt at Torvikutvalget i for liten grad analyserte hvilke konsekvenser endringer i momsfritaket ville gitt for mediemangfold, journalistikk og medienes samfunnsrolle.

Et sentralt premiss for norsk mediepolitikk har vært at hensynet til ytringsfrihet og demokratisk infrastruktur kan begrunne særskilte virkemidler. En vurdering av merverdiavgiften på medier kan derfor ikke begrenses til skattesystemets tekniske utforming alene. Den må også omfatte hvilke demokratiske hensyn samfunnet ønsker å ivareta.

MBL vil understreke at momsfritaket ikke er et ordinært næringspolitisk virkemiddel. Det er et virkemiddel begrunnet i medienes særlige rolle i demokratiet. En rekke offentlige utvalg gjennom flere tiår har derfor anbefalt at fritaket opprettholdes. Norge står heller ikke alene om denne vurderingen. Momsfritak eller svært lave satser for nyhetsmedier er et etablert virkemiddel i store deler av Europa, nettopp fordi journalistikk anses å ha en særskilt samfunnsverdi.

Behovet for et plattformnøytralt momsfritak

Selv om kommisjonen ikke foreslår endringer i fritaket, mener MBL at det fortsatt er behov for å rette opp en svakhet i dagens regelverk.

Da fritaket for elektroniske nyhetstjenester ble avviklet i 2023, ble den teknologinøytrale linjen som hadde vært bygget opp gjennom flere år brutt. Resultatet er at journalistisk innhold behandles ulikt avhengig av publiseringsform. Nyhets- og aktualitetstjenester som hovedsakelig består av lyd og levende bilder, ilegges i dag merverdiavgift, mens tilsvarende innhold i tekstformat fortsatt omfattes av fritaket.

Denne forskjellsbehandlingen er vanskelig å forsvare mediepolitisk. Publikum, særlig yngre brukere, forventer i økende grad journalistikk formidlet gjennom lyd og video. Skal redaktørstyrte medier lykkes med å nå nye brukergrupper og utvikle bærekraftige forretningsmodeller, må rammevilkårene være teknologinøytrale.

Både Oslo Economics og Medietilsynet har de senere årene pekt på at dagens regelverk kan hemme innovasjon og svekke redaktørstyrte mediers evne til å utvikle attraktive nyhets- og aktualitetstilbud. MBL mener derfor at momsfritaket igjen bør gjøres plattformnøytralt for nyhets- og aktualitetsinnhold.

Det er også bred politisk enighet om verdien av momsfristak for redaktørstyrte medier. Våren 2026 stemte et enstemmig Storting for å be regjeringen utrede gjeninnføring av plattformnøytralt fritak for merverdiavgift for digitale nyhetstjenester. Dette er et viktig steg mot mer moderne og fremtidsrettede rammevilkår for norsk journalistikk.

Mediepolitikk er også beredskapspolitikk

De siste årene har betydningen av sterke, redaktørstyrte medier fått en ytterligere dimensjon. I en urolig og uforutsigbar tid er det tydelig at mediepolitikk er demokratipolitikk. Med økende propaganda er redaktørstyrte medier avgjørende for tillit, beredskap og motstandskraft i befolkningen. Fri, redaktørstyrt journalistikk er viktigere enn noen gang.

Norske medier opererer i dag i en informasjonsvirkelighet preget av økende desinformasjon, påvirkningsoperasjoner og global konkurranse om oppmerksomhet. I denne virkeligheten fyller redaktørstyrte medier en samfunnsrolle som er viktigere enn på lenge. De bidrar til kildekritikk, verifisering, faktabasert informasjon og offentlig kontroll med maktutøvelse. De styrker tilliten mellom borgere og institusjoner og bidrar til samfunnets motstandskraft mot desinformasjon og manipulasjon.

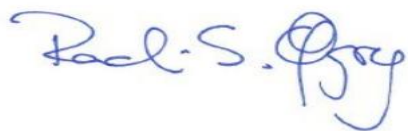
Dette er perspektiver som også er tydelig fremhevet i både Totalberedskapsmeldingen og den nasjonale sikkerhetsstrategien. Begge dokumentene understreker betydningen av sterke, uavhengige og redaktørstyrte medier som en forutsetning for et robust demokrati.

Avslutning

Da merverdiavgiften ble innført, begrunnet Stortinget fritaket med hensynet til fri opinionsdannelse, språklig mangfold og mediernes særskilte rolle i demokratiet. Disse hensynene har ikke blitt mindre viktige med tiden. Tvert imot.

I en tid preget av global informasjonskonkurranse, økende desinformasjon, press på finansieringen av journalistikk og større oppmerksomhet om samfunnets beredskap og motstandskraft, er behovet for sterke, uavhengige og bærekraftige redaktørstyrte medier større enn på lenge.

Merverdiavgiftsfritaket er derfor ikke først og fremst et skatteunntak. Det er et uttrykk for et grunnleggende demokratisk prinsipp: at samfunnet har en særlig interesse i å legge til rette for produksjon og bruk av uavhengig journalistikk. Etter MBLs syn bør dette prinsippet fortsatt ligge fast, samtidig som regelverket utvikles slik at det støtter journalistikk på alle relevante plattformer.

Vennlig hilsen
 MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING
 Adm.dir.